

Ansvar, om Ministeren kan blive paa sin Plads upaataalt, hvorpaa det kommer an. Det er det, hvorfor vi skulle have en Lov, og, hvis Ministeren ikke vil vige for Meningen i Thinget, skulle vi have en Lov, for at han, naar han gjør sig fortjent dertil, kan blive dømt af Rigsretten. Derfor tror jeg, som det blev fremhævet i den grundlovgivende Rigsforsamling, at det politiske Ansvar bør vedblive at være den egentlige vigtige Del af en Ministeransvarlighedslov, og at Straf af Embedsfortabelse er aldeles unødvendig. Der er i disse Dage givet et Exempel i den franske Rigsdag paa, at man ikke vilde tiltale et Ministerium, der upaatvølgelig vilde være blevet dømt. Man vilde ikke tiltale det, fordi Ministeriet er fjernet, og saaledes mener jeg, at, naar et Ministerium er fjernet, saa bortfalder egentlig den sande Grund til at faae det dømt, den nemlig, at bringe Ministeriet ud af Verden. Det ærede Medlem for Skanderborg Amts 1ste Valgkreds har liggende paa sin Plads et Skrift om den belgiske Ministeransvarlighed, og man vil finde deri et Brudstykke af en Tale, som Thiers holdt i det franske Kammer i 1866, og der udvillede denne Mand — jeg tør vel nok paakalde ham som en almindelig parlamentarisk Autoritet — at i mange Aar havde man i forskellige politiske Forsamlinger stræbt efter at definere, hvad Ministeransvarlighed var, og efter at fastsætte Straffe, og det meget strenge Straffe for Ministres Overtrædelse af deres Embedspligter; men endnu var man aldrig naaet til at faae et Ideal af en saadan Lov, og det viste sig mere og mere, at hverken Straffe eller Erstatningspligt betød Noget. Det var det politiske Ansvar, man skulde gjøre gjældende og vække en saadan Opinion mod et utaaleligt Ministerium, at dets Medlemmer som ærefjærende Mænd maatte vige for den offentlige Mening. Det er det, som findes i denne Bog som en Udtalelse af Thiers, og jeg tror, at det baade er en sand og mild Antydning af, hvad man bør gjøre overfor et Ministerium, og at det hverken kommer an paa Lugt-huset eller paa Tusinder i Bøder. — Jeg maa nu beskæftige mig noget med de Udtalelser, som fremkom fra den ærede Rigsdagsmand for Rjøbenhavns 1ste Valgkreds. I Almindelighed betragtet er det det Samme, som han sagde for 4 Aar siden. Da fortalte han, at dette Lovforslag vilde indsmugle Grundlovsbestemmelser, og han talte igaar om, at der var Grundlovs-kontrabande i dette Lovforslag. Jeg tror ikke, at dette forhold sig rigtig. Dersom det havde været min Mening, da var jeg ikke kommen med Forslaget. Men det er besynderligt, at den ærede Læser tager sig saa meget af at forhindre Indførsel af Kontrabande. Han passer ikke saadan paa, at man ikke udfører Noget af Grundloven og bringer det bort, uden at levere

det af igjen. Jeg har ikke hørt den ærede Læser træde op mod en provisorisk Finantslov, og jeg har ligesaa lidt hørt ham træde op mod andre Bestemmelser af de nuværende Ministre, som faa Mange anse for at være meget vanskelige at forene med Grundloven. Jeg vil ganske henstille til Forsamlingen at bedømme, om det ærede Medlem for Rjøbenhavns 1ste Valgkreds i det Stykke kan siges at være nogen upartisk Vagter af alle Grundlovsbestemmelserne, om han er ligesaa ivrig, naar der kommer et Forslag fra Ministeriet, der fra vor Side bekæmpes som grundlovsstridigt, som han nu er ligeoverfor vort Forslag. At de øvrige Lovteparagrafer i Grundloven ikke ere opfyldte, kan jeg ikke bære noget Ansvar for, og det kan i alt Fald ikke komme paa dette Lovforslags Konto; mangler der Noget i den Henseende, lad os saa skynde os med at faae dette Lovforslag igjennem, saa have vi dog gjort Noget. I alle de Aar, da det ærede Medlems Venner havde Flertal i begge Thing, faae vi ikke Noget til Bestræbelserne for at løse disse Lovteparagrafer, og derfor maa dog en Behreidelse for, at disse Lovteparagrafer endnu staa uløste, komme over de Herrers egne Soveveder og ikke over os. Den ærede Rigsdagsmand havde egentlig ikke det mod mit Forslag, som den ærede Rigsdagsmand for Thisted Amts 3die Valgkreds. Denne mente, at Svagheben ved Forslaget væsentlig laa i det første Afsnit, om hjem Ansvaret skulde paahvile. Den ærede Rigsdagsmand for Rjøbenhavns 1ste Valgkreds mener derimod, at det er §§ 14, 15 og 21, som skulde være utilstedelige. Der er allerede svaret saa godt paa Indvendingerne mod disse Paragrafer, at jeg kan henholde mig dertil. Lad os se, om disse Paragrafer forlanges udfødte af Loven, lad os se, om der er andre Mangler derved, end at Ordet Tillægsbevilling ikke er der; det er jo en Skærpeelse, hvis det sættes til i § 21 2det Stykke, og jeg skal slet ikke have Noget imod, at den ærede Rigsdagsmand i saa Henseende understøtter mig. Jeg veed ikke, at den ærede Læser egentlig har gjort nogen Indvending mod den Begrundelse, jeg har hentet fra Rigsdagsforsamlingen. Her er endnu Vidner tilstede, som dengang vare ikke blot i Rigsforsamlingen, men i Rigsforsamlingens Grundlovsudvalg. Vi have her 2 Mænd, som nok vide, hvad der passerede der. Den ene er det ærede Medlem for Rjøbenhavns Amts 1ste Valgkreds (Hall) og den anden Rigsdagsmanden for Dønsø Amts 4de Valgkreds (B. Christensen). Dersom jeg havde væsentlig anført noget Feilagtigt, da vilde jeg visseelig have mødt deres Modsigelse. Den ærede Rigsdagsmand for Rjøbenhavns 1ste Valgkreds paakaldte sin Nabo, Rigsdagsmanden for Rjøbenhavns Amts 1ste Valgkreds. Men jeg maa dog baade af personlige og af historiske Grunde holde paa, at jeg har den ærede Rigsdagsmand for Rjøbenhavns Amts 1ste Valg-